

Az NDK utolsó halálraíteltje

Werner Teské-t egy tíz méter hosszú, ablaktalan folyosóra kísérték: Lehet, hogy sejtette, hogy ott mi vár rá, de valószínűbb, hogy nem gondolt a legrosszabbra, amikor az állami hóhér, **Hermann Lorenz** hangtalanul mögé lépett, és hangtompítóval felszerelt Walther P 38 pisztolyával tarkón lőtte az elítéltet.

Werner Teske

Az 1942-es születésű Teske 1969-ben közgazdászként végzett a berlini Humboldt Egyetemen, és elhelyezkedett az Állambiztonsági Minisztériumnál (Ministeriums für Staatssicherheit – **MfS**, közismertebb nevén a **Stasi**).

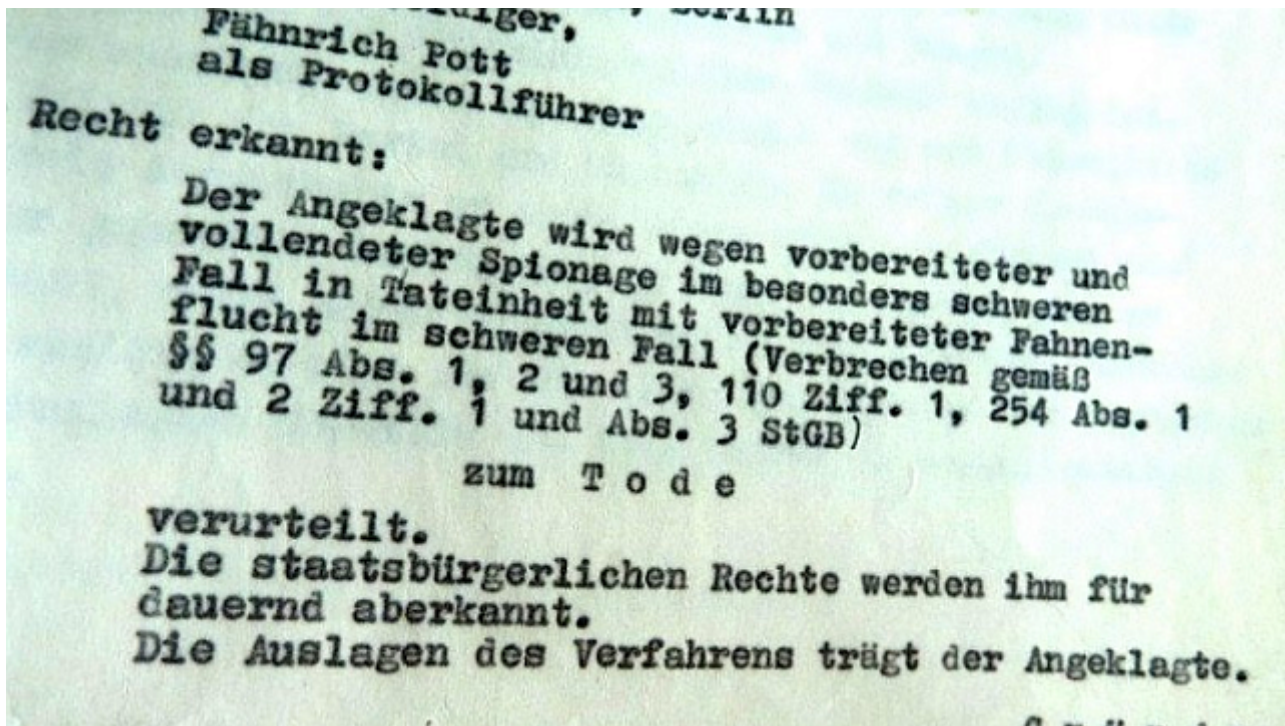
Nem volt különösebben tehetséges vagy szorgalmas munkatárs, szürkéségével jól illett a gépezetbe, lassan, de határozottan lépkedett fölfelé a számlálétrán. A hetvenes években bár már századosnak nevezték ki a szervezetben, de valahogy megingott a bizalma az általa is buzgón épített rendszerben. 1979-ben a MfS egyik munkatársa, **Werner Stiller**, aki ráadásul a nyugatnémet nukleáris technika utáni kémkedést irányította, a berlini Friedrichstraße vasútállomáson üzemeltetett „szolgálati átjárón” keresztül elhagyta az NDK-t, és többet nem tért oda vissza.

A minisztériumban persze kitört a pánik, belső vizsgálatok sorát kezdeményezték, és egy ilyen vizsgálat során Teske esetében több visszásságot is feltártak. Miután felnyitották a páncélszekrényét, ott jókora káoszt találtak, meg még jelentősebb hiányt az operatív költségekre szánt kasszában. Ráadásul a lakásán végzett házkutatás során több, szigorúan titkos iratot is lefoglaltak, melyeket nem lett volna szabad a minisztérium épületéből kivinni.

1980. szeptember 4-én 18 órakor egy megbeszélésre hívták be „*Egy fontos operatív feladat megoldása*” indoklással, ami valójában egy kihallgatás volt. Öt nappal később feleségét is őrizetbe vették. A fogdában engedélyezték a beszélgetésüket, de persze ezt le is hallgatták, és a későbbiekben bizonyítékként használták fel ezt is ellene. Néhány nappal később egyik stasi-s kihallgatójának elismerte, hogy disszidálni akart, és ezért azonnal hadbíróság elé állították.

Nyilván az államgépezet és főleg **Erich Mielke**, az MfS főnöke példát akart statuálni Stiller lelépése kapcsán: „Az árulás a legsúlyosabb bűncselekmény, melyet a Stasi tagjai elkövethetnek. A párt és a munkásosztály, a munkás-paraszt hatalom által megbízott minisztérium a legjelentősebb eszköze a hatalom megvédésének. Aki visszaél ezzel a bizalommal, gyalázatos tetteért a legsúlyosabb büntetést érdemli” – hirdette meg egy 1980-as belső rendeletében. Bosszúra szomjazott, és erre a célra Teske esete tökéletesen megfelelt.

részlet a halálos ítéletből, forrás: bz-berlin.de

Nagyjából lefordítva „A Német Demokratikus Köztársaság árulásának szándéka” („*Absicht, Verrat an der Deutschen Demokratischen Republik zu begehen*”) volt a vád, melyet a katonai bíróság helyben hagyott, és ezért életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték a századost. Látszólag. Ugyanis ezt hirdették ki a jelenlétében, a valódi ítélete ezzel szemben **halálbüntetés** volt. 1981. június 10-én fellebbezett az ítélete ellen, melyet **Erik Honecker** azon nyomban el is utasított, de ezt nem közölték Teske-vel, ehelyett átszállították Lipcsébe.

Lipcse, a vesztőhely

Lipcsében, az Arndtstraße 48 alatt található az egykori NDK egyik legbaljósabb emlékhelye, egy hatalmas szürke, nyomasztó vaskapus épület, ahol egykor a halálos ítéleteket hajtották végre.

A népi demokratikus bíróságokon 231 halálos ítélet született a világháborút követően, az NDK fennállása alatt, ebből vélhetően 160-at végre is hajtottak. 64 ítélet a világháborús náci cselekmények megtorlásaként született, 44 gyilkosságok és súlyos bűncselekmények miatt és 52 esetben politikai cselekményeket toroltak meg itt a nép nevében.

Az ötvenes évek végéig – még a náci időkből „megörökölt” – guillotine-nal fejezték le az ítéleteket Drezdában, ezután a szovjet elvtársaktól „eltanult” **váratlan tarkólvés** (szó szerint váratlan közeli lövés – „*unerwartbaren Nahschuss*”) került Lipcsében is bevezetésre.

Teske halálos ítéletét a már 52 évesen nyugdíjba vonult állami hóhér, ~~Doktor Kotász~~ Hermann Lorenz hajtotta végre, akit ez időre visszahívtak a „hivatalba”, mert utódjáról még nem gondoskodtak. Az ezt megelőző 20 kivégzést is ő hajtotta végre, esetenként 150 DDR-márka ütötte a markát prémiumként, persze a fizetése mellett.

Teskét 1981. június 26-án érte itt a váratlan tarkólövés, melynek végrehajtásakor a hóhéron kívül két segítő, egy parancsnok és egy orvos is volt a helyszínen, a földszinti, befalazott ablakú egykori házmesterlakásban. Holttestét még aznap elhamvasztották és egy jeltelen tömegsírba temették a lipcsei Südfriedhof-ban.

Lánya és felesége a pert követően új identitást kaptak és Berlinbe költöztek, 1990-ig úgy tudták, hogy Teske valahol még mindig a börtönben ül. Akkor értesültek először az előlük is mélyen elhallgatott államtitokról; a kivégzéséről.

Helmut Kohl és egy éra vége

1987. szeptemberben találkozott először Erich Honecker, a keletnémet állampárt, a SED főnöke **Helmut Kohl**-al, az NSZK kancellárjával. *„Az első találkozás előtt már Honecker úgy határozott, hogy rezsimje humanista irányultságának bizonyítékaként beszünteti a halálos büntetést az NDK-ban”* - világította meg **Hans-Jürgen Grasmann**, az egykori Központi Nyilvántartó Hivatal szóvivője a háttérben húzódó motivációt.

Helmut Kohl és Erich Honecker találkozója Bonnban, 1987-ben, fotó: [zeit.de](https://www.zeit.de)

Ezután minden gyorsan történt. 1987 nyarán Honecker helyettese, **Egon Krenz** a politikai bizottsághoz benyújtott egy javaslatot, hogy töröljék az NDK-ban a halálos ítéletet, mely 10 nap múlva elfogadásra is került.

Az utolsó elítélt tette így szimbolikus jelentőségű lett; Teske voltaképpen nem követte el az árulást, csak a disszidálás gondolata megfordult a fejében, és ezért kivégezték. Esete egyáltalán nem volt egyedi sem az NDK-ban, sem az egész keleti blokkban.

Teske rehabilitációja

Teske halálos ítélete – az NDK megszűnése után – 1993-ban megsemmisítésre került, majd az ítélet kapcsán az egykori katonai bírót és egy volt katonai államtitkárt, akik a halálos ítéletet összehozták, 1998-ban négy-négy év börtönre ítélte a berlini bíróság.

Indoklásukban szerepelt, hogy az egykori NDK jogszabályokat figyelmen kívül hagyva, az eljárásrendet semmibe véve született meg a végzetes ítélet.

Ajánló

Hasonló jellegű bejegyzéseket a **A szovjet imperium romjain** tag alatt talál:

- [A 23. emelet rejtélye](#) 2025/07/20 08:26
- [A Honecker-bunker](#) 2025/07/20 08:26
- [A kommunista UFO](#) 2025/07/20 08:26
- [A Poligon](#) 2025/07/20 08:26
- [A Világ valódi csodái](#) 2025/07/20 08:26

- [Az Aralsk-7 „halvaszületett” szigete](#) 2025/07/20 08:26
- [Az elhagyott szovjet nukleáris világítótornyok](#) 2025/07/20 08:26
- [Az NDK utolsó halálraíteltje](#) 2025/07/20 08:26
- [Csernobil és Putyin katonái](#) 2025/07/20 08:26
- [Csónakokkal az anyahajó ellen – a Millennium Challenge 2002 gyakorlat](#) 2025/07/20 08:26
- [Hogyan lett Kínának repülőgép-hordozója?](#) 2025/07/20 08:26
- [Majak](#) 2025/07/20 08:26
- [Probstzella – végállomás](#) 2025/07/20 08:26
- [Projekt 506](#) 2025/07/20 08:26
- [Sztálin elfeledett vasútja](#) 2025/07/20 08:26
- [Teufelsberg FSB](#) 2025/07/20 08:26

Kedves olvasóm! Ha már idáig eljutottál az olvasásban, talán joggal feltételezhetem, hogy nem volt teljesen érdektelen számodra ez a bejegyzés. Jaj, le ne ixelj még; nem pénzt akarok tarhálni.

Pusztán annyit kérek, hogy ha van olyan ismerősöd, akivel jól tudnál vitatkozni az itt leírtakról, vagy csak simán megosztanád vele, kérlek, ne késlekedj!

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, osszd meg velem! Elérhetőségeim az [Impresszumban](#) találhatóak.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a [Bolyongó Facebook oldalt](#).

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett [indexe itt található](#). A blog helyekhez köthető bejegyzései a google.maps térképen is megtalálhatók: [A világ valódi csodái](#). A mostanában a blogon megjelent írások a [főoldalon jelennek meg](#).

2025/07/20 08:26

Források

Welt: [Für jede Hinrichtung 150 Mark Prämie für den Henker](#)

Welt: [Leipzigs Stasi-Henker tötete mit Schalldämpfer](#)

Welt: [Kein Geld für Henker-Gedenkstätte in Leipzig](#)

Welt: [DDR-Henker tötetten mit „unerwartetem Nahschuss“](#)

Wikipedia: [Werner Teske](#)

Wikipedia: [Werner Stiller](#)

[történelem](#), [büntetés](#), [halálbüntetés](#), [lehallgatás](#), [2017](#), [1981](#), [NDK](#), [Németország](#), [Helmut Kohl](#), [Erich Honecker](#), [A szovjet impérium romjain](#), [stasi](#), [Werner Teske](#), [hóhér](#), [kivégzés](#), [Walther P-38](#), [Hermann Lorenz](#), [MfS](#), [Werner Stiller](#), [disszidálás](#), [hadbíróság](#), [Leipzig](#), [váratlan tarkólövés](#), [államtitok](#), [Helmut Kohl](#), [Egon Krenz](#), [rehabilitáció](#)

Bejegyzésmegtekintések száma: 180

From:

<https://bolyongo.hu/> - **bolyongó**

Permanent link:

https://bolyongo.hu/doku.php?id=passport:az_ndk_utolso_halalraiteltje

Last update: **2021/04/13 19:46**

